

Život Cirkvi

Ročník 14

40/2007

Veni Sancte
otvorenie nového akademického roka

Počas tretieho ekumenického zhromaždenia v rumunskom Sibiu bolo veľa príležitostí spoznať krajinu, kultúru, ľudí. Tí, ktorí do Rumunska cestujú častejšie mi zhodne tvrdili, že po vstupe do Európskej únie ide obnova krajiny i jej ekonomika raketovo dopredu. Centrá miest sa menia na nepoznanie. Stačí však vyjsť von, kúsok mimo stredu mesta a obraz sa radikálne mení. Chudoba bila do očí. Keď som sa rozprával s miestnymi obyvateľmi, zistil som, že nezarábajú ani štvrtinu z toho, čo priemerný Slovak. Silno s tým kontrastoval stred mesta. V baroch a na uliciach sa zabávala „Golden kids“- „Zlatá mládež“. Najmodernejšie oblečenie, drahé bary.

Práve v tejto atmosfére ma zaujal pohľad na dve mladé dievčatá. Bol stred týždňa. Dievčatá mohli mať 15-16 rokov. Videl som ich, ako vybehli z gymnázia a niekam sa ponáhľali. Občas aj pobehli. Po chvíli som ich stratil z dohľadu. Mal som namierené do nádhernej pravoslávnej katedrály. Zostal som prekvapený, keď som po vstupe do chrámu zbadal obe dievčatá. Jedna stála pri ikone Krista Spasiteľa, druhá pred ikonostasom. Obe boli pohružené do modlitby. Po nej zapálili sviecu, napísali na kúsok lístka svoje prosby a pomalým krokom sa vracali späť do školy. Nevie, či sa modlili za písomku, svoju lásku, alebo za niečo iné. No na prvý pohľad bolo vidieť, že sú v chráme doma. A že nemajú problém prežívať svoju vieru. O malú chvíľu ich v chráme vystriedala mladá rodinka. Prvý vbehol malý chlapec. Aj na jeho gestách bolo vidieť, že do chrámu chodí pravidelne. Po ňom si uctili ikonu otec a mama. Čím dlhšie som zotrval v katedrále, tým viac mladých ľudí som videl do nej prichádzať. Zaisť, boli tam aj starší. Ale práve prirodzená prítomnosť mladých ľudí ma pozitívne prekvapila.

Sibiu je mestom viacerých kresťanských cirkví. Za ten čas som navštívil kostoly a chrámy 6 z nich. Pozitívom bolo, že i po ukončení ekumenického stretnutia zostávala väčšina z nich otvorená po celý deň. Ľudia prichádzali a modlili sa. Adorovali pred Bohostánkami, postáli pred ikonami, zložili dlane k modlitbe.

Ako mi však povedal arcibiskup z Bukurešti a predseda Konferencie biskupov Rumunska Mons. Ioan Robu, dnes žiaden z biskupov nevie presne povedať, koľko má v diecéze veriacich. Podľa sčítania obyvateľstva sú 2 milióny katolíkov z celkového počtu 21 miliónov obyvateľov. Avšak veľmi silno ovplyvňuje demografiu emigrácia. Vo farnostiach zostávajú starí ľudia a deti. Takmer celá stredná generácia odišla do zahraničia za prácou. Veľa farností behom niekoľkých rokov rapídne zostarło. Začínajú sa stále viac rozpadávať rodiny. Ak je jeden z manželov dlho mimo domova, odráža sa to aj na rodinných vzťahoch. A práve preto vysielajú do zahraničia kňazov, aby robotníkov držali po duchovnej i morálnej stránke.

U nás na Slovensku sme prežili opäť zaujímavý mesiac. Okrem bilboardu, o ktorom sa veľa pohovorilo a popísalo, sme zažili aj prejavy tzv. umenia, ktorého protagonistky si pomýlili umenie s trestným činom. Ich slová zneli ako výkrik do tmy- ak chceme zaujať, musíme šokovať. Odhliadnuc od závažnosti činu, ktorého sa nahratím a zverejnením svätej spovede dopustili, mi ich bolo úprimne ľúto. Výkrik vnútornej prázdnoty človeka, ktorý stratil Boha. V tomto prípade žiaľ doplnený i o prázdno v hlave.

Za pozitívny krok považujem tohtoročné vyhodnocovanie grantov, ktoré Konferencia biskupov Slovenska rozdeľovala na základe mediálnej zbierky, ktorá sa koná v našich farnostiach vždy na 7. veľkonočnú nedeľu. Tento rok posudzovala komisia 65 projektov. Rok čo rok sú kvalitnejšie a je ich stále viac. V tomto roku sa rozdeľovali granty v celkovej výške 3 milióny korún. Podporu získalo 23 projektov z oblasti filmu, televízie, rozhlasu, počítačovej animácie, internetu a agentúrneho spravodajstva. Ak by sme mali odprezentovať kvalitnú prácu, ktorá sa v katolíckych médiách za čas konania tejto zbierky už podarilo vykonať, boli by to zaiste dlhé hodiny. Chcem aj touto cestou poďakovať každému z vás, drahí poslucháči, ktorí ste prispeli hoci i tou najmenšou sumou. Ak sa totiž naše dary dajú dohromady, vytvárajú možnosti podpory pre tých, ktorí sa za nás všetkých snažia o šírenie Evanjelia a pravdy prostredníctvom masmédií.

Prajem vám zo srdca veľa síl a pohľad naplnený nádejou. Máme na ňu plné právo. **RV, Jozef Kováčik**

snímka -pz-

Príhovor Benedikta XVI. pred nedeľnou modlitbou Anjel Pána

Pápež Benedikt XVI. sa v nedeľu 30. septembra napoľudnie, ešte stále zo svojho letného sídla v Castel Gandolfo, pomodlil spolu s veriacimi mariánsku modlitbu Anjel Pána. Pred ňou sa im prihovril:

„Drahí bratia a sestry,

dnešné Evanjelium podľa Lukáša predkladá podobnosť o boháčovi a chudobnom Lazárovi (Lk 16, 19 – 31). Boháč zosobňuje nespravodlivé používanie bohatstva človekom, ktorý ho využíva na egoistický a bezuzdný luxus a premýšľa len o tom, ako uspokojiť seba

samého, bez toho, aby prejavil záujem o žobráka pri svojich dverách. Chudobný, naopak, predstavuje človeka, o ktorého sa stará iba Boh. Na rozdiel od boháča má meno, Lazár, to je skratka mena Eleazár, čo v preklade znamená ‚Boh mu pomáha‘. Ten, na koho všetci zabudli, na toho Boh nezabúda. Ten, kto nič neznamená v očiach iných, je vzácny v očiach Pána.

Biblický príbeh poukazuje na to, ako Božia spravodlivosť vynahradí pozemskú nespravodlivosť. Lazár je po smrti prijatý v ‚Abrahámovom lone‘, teda do večnej blaženosti, boháč, naopak, končí ‚v pekelných mukách‘. Ide o nový stav vecí, ktorý je nezvratný a definitívny. Preto je nevyhnutné urobiť počas života to, čo treba, lebo po smrti už nič zmeniť nemožno.

Toto podobenstvo môžeme interpretovať aj zo sociálneho hľadiska. Nezabudnuteľný výklad poskytol pápež Pavol VI. v encyklike *Populorum progressio* publikovanej pred 40 rokmi. Keď sa Pavol VI. zaoberal problémom zápasu proti hladu, napísal: ‚Ide o budo-

vanie sveta, v ktorom by sloboda nebola iba prázdny slovom a v ktorom by chudobný Lazár mohol sedieť za tým istým stolom ako boháč‘ (čl. 47). Príčinou mnohých stavov biedy – ako sa spomína v encyklike – sú na jednej strane ‚poroby‘, ktorých pôvodcom je sám človek, a na druhej strane ‚nedostatočne ovládaná príroda‘ (porov. čl. 47). Žiaľ, niektoré národy trpia pod ťarchou obidvoch príčin. Ako v tejto chvíli nepomyslieť predovšetkým na krajiny subsaharskej Afriky, ktoré boli v uplynulých dňoch zasiahnuté ničivými záplavami? Nemôžeme však

zabudnúť ani na mnohé ďalšie humanitárne naliehavé situácie na rôznych miestach našej planéty, v ktorých konflikty motivované bojom o politickú a ekonomickú moc zhoršujú už aj tak závažné poškodzovanie životného prostredia. Výzva, ktorú svojimi ústami tlmočil Pavol VI., ‚hladujúce národy sa dnes obracajú dramatickým spôsobom na národy žijúce v nadbytku,‘ (čl. 3),

si podnes uchovala svoju naliehavosť. Nemôžeme povedať, že nepoznáme cestu, po ktorej treba ísť: máme Zákon a Prorokov, hovorí nám Ježiš v dnešnom evanjeliu. Ten, kto ich nechce počuť, nezmenil by sa, ani keby niekto z mŕtvych vstal a prišiel ho napomenúť.

Kiež nám Panna Mária pomáha využiť prítomný čas, aby sme toto Božie slovo vedeli počúvať i uvádzať do praktického života. Kiež nám vyprosí, aby sme sa stávali čoraz pozornejšími k potrebám bratov, ktorí trpia núdzu, a aby sme boli ochotní deliť sa s nimi, či už máme veľa, alebo málo, a tak od samých seba začali šíriť logiku a štýl autentickej solidarity.“

-ls-/ snímka RV

Generálna audiencia Benedikta XVI.: Sv. Cyril Alexandrijský

Pápež Benedikt XVI. sa v stredu natrvalo vrátil z letného pobytu v Castel Gandolfo do Vatikánu. Prvým bodom jeho programu po návrate bola generálna audiencia na Námestí sv. Petra. Vo svojej katechéze sa zameril na život a pôsobenie sv. Cyrila Alexandrijského.

„Drahí bratia a sestry!

Aj dnes, keď pokračujeme v našom putovaní po stopách cirkevných otcov, sa stretávame s veľkou postavou - sv. Cyrilom Alexandrijským. Jeho meno sa spája s kristológickým sporom, ktorý viedol ku koncilu v Efeze v roku 431, a je posledným významným predstaviteľom alexandrijskej tradície.

Na gréckom východe Cyrila neskôr označili za ‚strážcu presnosti‘ – čím mali na mysli pravú vieru –, ba do-

konca za ‚pečať otcov‘. Tieto starodávne výrazy dobre vyjadrujú skutočnosť, ktorá je pre Cyrila charakteristická, a to neustále odvolávanie sa alexandrijského biskupa na predchádzajúcich cirkevných autorov (spomedzi nich predovšetkým na Atanáza), čím chcel poukázať na kontinuitu vlastnej teológie s Tradíciou. Sám seba teda vedome a jasne zaraďuje do Tradície Cirkvi, v ktorej vidí záruku kontinuity s apoštolmi a so samotným Kristom.

Cyriľ bol uctievaný ako svätý tak na Východe, ako aj na Západe, a v roku 1882 ho pápež Lev XIII. vyhlásil za učiteľa Cirkvi. Rovnaký titul zároveň priznal aj ďalšiemu významnému predstaviteľovi gréckej patristiky, sv. Cyrilovi Jeruzalemskému. Pápež tým prejavil pozornosť a lásku, ktorú cítil k východným kresťanským tradíci-

ám, a v snahe ukázať, že tak východná, ako aj západná tradícia vyjadrujú učenie jedinej Kristovej Cirkvi sa vzápätí rozhodol vyhlásiť za učiteľa Cirkvi aj sv. Jána Damascénskeho.

Zmienky o Cyrilovom živote z obdobia, ktoré predchádzalo jeho zvoleniu na dôležitý alexandrijský stolec, sú len veľmi sporé. Bol synovcom Teofila, ktorý od roku 385 ako biskup pevne a dôstojne spravoval alexandrijskú diecézu, a Cyril sa pravdepodobne narodil práve v tejto metropole Egypta medzi rokmi 370 a 380.

Veľmi zavčasu sa zapojil do cirkevného života a dostal kvalitné kultúrne aj teologické vzdelanie. V roku 403 sa v Koštantínopole po boku svojho mocného strýka zúčastnil na synode nazwanej ‚Synoda pod dubom‘, kde zosadili miestneho biskupa Jána (neskôr nazývaného Zlatoústý), čo značilo víťazstvo alexandrijského stolca nad jeho tradičným rivalom Konštantínopolom, ktorý bol sídlom cisára.

Po smrti strýka Teofila bol ešte mladý Cyril zvolený za biskupa vplyvnej alexandrijskej cirkvi. Veľmi energicky ju riadil tridsaťdva rokov, pričom sa neprestajne usiloval utvrdiť jej primát na celom Východe, ale aj upevniť jej tradičné zväzky s Rímom.

O dva alebo tri roky neskôr - v roku 417 alebo 418 - sa alexandrijský biskup ukázal ako realista, keď obnovil spoločnosť s Konštantínopolom, ktoré bolo v dôsledku zosadenia Zlatoústeho už od roku 406 narušené. No dávny konflikt s konštantínopolským stolcom sa znovu rozhorel o desať rokov neskôr, keď bol v roku 428 zvolený za biskupa Nestorius, autoritatívny a prísny mních antiochijskej formácie.

Proti novému konštantínopolskému biskupovi sa čoskoro vytvorila opozícia, lebo vo svojich kázňach uprednostňoval pre Pannu Máriu titul ‚Kristorodička‘ (Christotòkos) namiesto v ľudovej zbožnosti veľmi obľúbeného titulu ‚Bohorodička‘ (Theotòkos).

Motívom tohto preferovania zo strany biskupa Nestoria bolo jeho príľnutie ku kristológii antiochijského typu. Tá v dôsledku obrany Kristovho človečenstva tvrdila, že je oddelené od jeho božstva. V Kristovi už teda neexistovala opravdivá jednota Boha a človeka, a tak už, prirodzene, nebolo možné hovoriť ani o ‚Bohorodičke‘.

Reakcia Cyrila - vtedajšieho najvyššieho predstaviteľa alexandrijskej kristológie, ktorá, naopak, kládla dôraz na jednotu Kristovej osoby - bola temer okamžitá a už od roku 429 ju predkladal všetkými možnými prostriedkami. Niekoľkými listami sa dokonca obrátil aj na samotného Nestoria. V druhom z nich (PG 77, 44 - 49), ktorý mu Cyril adresoval vo februári 430, čítame jasné potvrdenie povinnosti pastierov chrániť vieru Božieho ľudu. Jeho kritériom, ktoré napokon platí i dnes, bolo: viera Božieho ľudu je výrazom Tradície, je zárukou zdravej náuky. Takto píše Nestoriov: ‚Treba ľudu predkladať náuku a výklad viery čo najsprávnejším spôsobom a zároveň pamätať na to, že kto pohorší čo i len jedného z maličkých, ktorí veria v Krista, postihne ho neodpušiteľný trest.‘

V tom istom liste Nestoriov - ktorého pravosť potvrdil v roku 451 štvrtý ekumenický koncil v Chalcedóne -, Cyril jasne opisuje svoju kristologickú vieru: ‚Tvrdíme teda, že jestvujú rozdielne prirodzenosti, ktoré sa spojili v opravdivej jednote, z oboch však vznikol len jeden Kristus a Syn, no nie preto, že by zjednotením zanikla rozdielnosť týchto prirodzeností, ale skôr preto, že božstvo a človečenstvo spojené v nevýslovnej a neopísateľnej jednote vytvorili pre nás jediného Pána, Krista a Syna.‘ A toto je dôležité: skutočne pravé človečenstvo a pravé božstvo sa spájajú v jedinej osobe, našom Pánovi, Ježišovi Kristovi. Preto - pokračuje alexandrijský biskup - ‚vyznávame jediného Krista a Pána, no nie v tom zmysle, že sa klaníme človeku spolu s Logosom, aby sme slovom spolu nepodsúvali myšlienku ich oddelenia, ale v takom zmysle, že sa klaníme len jednému a tomu istému, lebo Logosu nie je cudzie jeho telo, s ktorým tiež sedí vedľa svojho Otca, teda nie akoby vedľa neho sedeli dvaja synovia, ale len jeden spojený s vlastným telom.‘

Alexandrijský biskup vďaka prezieravým dohadám čoskoro dosiahol, že Nestorius bol opakovane odsúdený: najskôr rímskym stolcom, potom sériou Cyrilom zostavených dvanástich odsudzujúcich téz a nakoniec v roku 431 tretím ekumenickým koncilom v Efeze. Zhromaždenie, ktoré prebiehalo za premenlivých a búrlivých okolností, bolo zavŕšené prvým veľkým triumfom mariánskej úcty a vyhnanstvom konštantínopolského biskupa, ktorý z dôvodu pomýlenej kristológie vnášajúcej rozdelenie do samotného Krista nechcel priznať Pannu Máriu titul ‚Bohorodička‘. Cyril však po tom, ako získal prevahu nad svojím protivníkom a jeho učením, dospel v roku 433 ku kompromisnej teologickej formulácii, a tým k zmiereniu s antiochijskymi. A to je tiež pre neho príznačné: na jednej strane jasná vierouka, na druhej strane intenzívne hľadanie jednoty a zmierenia. V nasledujúcich rokoch, a to až do svojej smrti 27. júna 444, sa venoval obrane a vysvetľovaniu svojho teologického postoja.

Cyrilove spisy - ktoré sú veľmi početné a ľahko sa šírili už počas jeho života aj v rôznych latinských i východných prekladoch, čo svedčí o ich okamžitom úspechu - sú pre dejiny kresťanstva mimoriadne významné. Dôležité sú jeho komentáre k mnohým starozákonným knihám i k Novému zákonu, napríklad k celému Penta-teuchu, k Izaiášovi, Žalmom a Jánovmu a Lukášovmu evanjeliu. Veľký význam majú aj mnohé doktrinálne diela, v ktorých sa opakuje obhajoba trojičnej viery proti tézam ariánov a Nestoria. Základom Cyrilovho učenia je cirkevná tradícia a osobitne, ako som už zdôraznil, spisy sv. Atanáza, jeho veľkého predchodcu na alexandrijskom stolci. Spomedzi ďalších Cyrilových spisov treba spomenúť aj knihy Proti Juliánovi, ktoré sú jeho poslednou významnou odpoveďou na protikresťanské polemiky, a alexandrijský biskup ich v posledných rokoch života pravdepodobne nadiktoval ako reakciu na dielo Proti Galilejčanom, ktoré oveľa skôr, v roku 363, napísal vládár nazývaný Apostata, keď opustil kresťanstvo, v ktorom bol vychovaný.

Kresťanská viera je predovšetkým stretnutím s Ježišom, s „Osobou, ktorá ponúka životu celkom nový horizont“ (encyklika *Deus caritas est* 1). Sv. Cyril Alexandrijský bol neúnavným a neochvejným svedkom Ježiša Krista, vteleného Božieho Slova, a zdôrazňoval predovšetkým jednotu, ako to opakuje v roku 433 v prvom liste biskupovi Succensovi: „Len jeden je Syn, jeden Pán Ježiš Kristus, tak pred vtelením, ako aj po ňom. Nebol totiž iným Synom Logos zrodený z Boha Otca, a iným ten, ktorý sa narodil zo ženy podľa tela.“ Toto tvrdenie okrem svojho doktrínálneho významu poukazuje na to, že viera v Ježiša ako v Logos, ktorý sa zrodil z Otca, má svoje pevné korene aj v dejinách, lebo – ako tvrdí sv. Cyril – tento Ježiš prišiel v čase tak, že sa narodil z Márie, Theotòkos, a podľa svojho prisľúbenia je vždy s nami. A toto je dôležité: Boh je večný, je zrodený zo ženy a zostáva s nami po všetky dni. V tejto nádeji žijeme, v tejto nádeji nachádzame cestu nášho života. **RV/ -ms-**

Benedikt XVI. vysvätil šesť nových biskupov

Vatikán (29. septembra, RV) – V sobotu prijalo v Bazilike sv. Petra z rúk pápeža Benedikta XVI. biskupskú vysviacku šesť novovymenovaných biskupov: Mons. Mieczyslaw Mokrzycki, menovaný za arcibiskupa, koadjútora bez nástupníckeho práva, latinského obradu v ukrajinskom Lvove; Mons. Francesco Giovanni Brugnaro, menovaný za arcibiskupa v Camerino San Severino v talianskej oblasti Marche; Mons. Gianfranco Ravasi – nový predseda Pápežskej rady pre kultúru a Pápežských komisií pre posvätnú archeológiu a pre cirkevné kultúrne pamiatky; Mons. Tommaso Caputo, menovaný za apoštolského nuncia na Malte a v Líbyi; Mons. Sergio Pagano – prefekt tajného vatikánskeho archívu; a Mons. Vincenzo Di Mauro, menovaný za sekretára Prefektúry pre ekonomické záležitosti Svätej stolice.

Svätý Otec v homílii pripomenul, že v dnešný deň slávime sviatok archanjelov Michala, Gabriela a Rafaela a uviedol, že v prvopočiatkoch kresťanstva boli biskupi označovaní ako „anjeli“ svojej Cirkvi, čo vyjadrovalo dôverný súlad medzi službou biskupa a poslaním anjela.

„Ak starobylá Cirkev nazýva biskupov „anjelmi“ ich Cirkvi, má vlastne v úmysle povedať toto: biskupi musia byť Božími mužmi, musia žiť obrátení k Bohu.... Biskup sa musí modliť a byť tým, ktorý sa u Boha prihovára za ľudí. Čím viac to robí, tým viac chápe tých, ktorí sú mu zverení a môže sa pre nich stať anjelom – Božím poslom, ktorý im pomáha nájsť svoju skutočnú prirodzenosť, seba samých, a žiť predstavu, ktorú o nich Boh má.“

Na záver Svätý Otec vyzval novovysvätených biskupov k tomu, aby neustále zotrvali v priateľstve s Pánom a aby ich život prinášal ovocie, ktoré zostane. **-dj-**

Benedikt XVI. vyzýva k pokojnému riešeniu situácie v Mjanmarsku

Vatikán (1. októbra, RV) – Situácia v Mjanmarsku, kde prebiehajú prodemokratické demonštrácie, proti ktorým tvrdo zakročili ozbrojené armádne zložky, znepokojuje aj hlavu Katolíckej cirkvi. Pápež Benedikt XVI. vo svojom nedelňajšom príhovore po modlitbe Anjel Pána apeloval na mierové vyriešenie situácie: „S veľkým rozochvením sledujem vážne udalosti uplynulých dní v Mjanmarsku a chcem vyjadriť svoju duchovnú blízkosť tamojšiemu drahému obyvateľstvu vo chvíľach bolestivej skúšky, ktorou prechádza. Uistujem ho o svojej solidárnej a intenzívnej modlitbe, vyzývam celú Cirkev, aby urobila to isté a zo srdca si želim, aby sa našlo mierové riešenie pre dobro krajiny.“ Katolícka organizácia Caritas Internationalis upozornila mjanmarskú vládu, aby rešpektovala ľudské práva obyvateľov, vrátane práva na pokojný protest. Zároveň požiadala medzinárodné spoločenstvo, aby použilo svoj vplyv a presvedčilo vládu, aby pristúpila na nenásilné riešenie situácie. **-dj-**

Benedikt XVI. sa rozlúčil s Castel Gandolfom

Castel Gandolfo (2. októbra, RV) – Pápež Benedikt XVI. v pondelok pri príležitosti blízkeho odchodu z Castel Gandolfo do Vatikánu srdečne pozdravil v príhovore zamestnancov Pápežského letného sídla. Ako povedal, aj tento rok sa končí jeho letný pobyt, ktorý bol aj vďaka personálu veľmi príjemný. Preto vyjadruje každému zo zamestnancov vďaka a úctu k práci, ktorú každý deň vykonávajú. Pri rozlúčke osobitne oslovil riaditeľa Pápežského letného sídla, doktora Saveria Petrilla, a ďalej pokračoval:

„Počas týchto mesiacov som mohol znovu zažiť kvalitu a štedrosť vašich služieb. Pán, prameň každého dobra, nech vás odmení za obetavosť, s ktorou vašu prácu denne vykonávate. Vaše veľkodušné odhodlanie je významným príspevkom k službe Petrovho nástupcu. Prínosom, ktorý často navonok nevidieť, ale ktorý je taký potrebný. Pokračujte v práci s duchom viery, aby sa vaša činnosť stala svedectvom lásky a vernosti Kristovi, ktorý volá všetkých svojich učeníkov k nasledovaniu, aby každý uskutočňoval svoje osobitné povolanie v Cirkvi a vo svete.“ Svätý Otec povedal v závere svojho príhovoru srdečné „dovidenia“, a prítomných uistil o svojich modlitbách. Pri príležitosti sviatku Anjelov strážcov odovzdal všetkým do ochrany týchto nebeských duchov, ktorých Pán postavil po našom boku. **-sg-**

Zmeny na poste hlavného pápežského ceremoniára a predsedu Pápežského výboru pre medzinárodné eucharistické kongresy

Vatikán (1. októbra, RV) – Pápež Benedikt XVI. v pondelok menoval nového hlavného pápežského ceremoniára. Stal sa ním don Guido Marini. Do roku 2003 pôsobil ako tajomník arcibiskupov Janova – kardinálov Giovanniho Canestriho, Dionigiho Tettamanziho a Tarcisia Bertoneho. Neskôr sa stal riaditeľom Arcidiecézneho úradu pre vzdelávanie. Od roku 2004 vykonával funkciu špirituála Arcibiskupského seminára v Janove. Doterajší hlavný pápežský ceremoniár Mons. Piero Marini bol Svätým Otcom vymenovaný za predsedu Pápežského výboru pre medzinárodné eucharistické kongresy. V úrade nahradí slovenského kardinála Jozefa Tomka. -dj-

Nový viceprefekt Tajného vatikánskeho archívu

Vatikán (29. septembra, RV) – Svätý Otec vymenoval nového viceprefekta Tajného vatikánskeho archívu jezuitskeho pátra Marcela Chappina, ktorý doteraz pôsobil v Sekcii pre vzťahy so štátmi na Štátnom sekretariáte Vatikánu. -dj-

Vatikán skúma pravdepodobný zázrak na príhovor Jána Pavla I.

Pred 29 rokmi, 28. septembra 1978, zomrel pápež Ján Pavol I. Jeho pontifikát patrilo medzi najkratšie v histórii Katolíckej cirkvi, mal iba 33 dní. Napriek tomu zanechal nezmazateľnú stopu v srdciach veriacich. Ešte v roku 2003 sa začala diecézna fáza beatifikačného procesu pápeža, ktorá bola uzavretá v roku 2006. V súčasnosti sa už všetky dokumenty nachádzajú na Kongregácii pre svätorečenie. Ako uviedol jeden z konzultorov kongregácie, Santo De Angelis „Proces blahorečenia Jána Pavla I. sa analyzuje a začal sa skúmať aj prvý pravdepodobný zázrak. Ide o muža z Puglie, ktorý bol 14 rokov chorý na rakovinu a uzdravil sa na príhovor pápeža Lucianiho“.

Spomienky na Jána Pavla I. sú medzi ľuďmi veľmi živé. Pre mnohých bolo jeho zvolenie veľkým prekvapením. Bol prvým pápežom, ktorý zmenil mnohé zvyky, ktoré sa spájali s Petrovým nástupcom. Prvú slávnostnú omšu nenazval intronizáciou, ale začiatkom pastoračnej služby. Keď za ním prišiel jeden z Vatikánskych prelátov a pýtal sa ho na pápežský erb, odpovedal mu: „Ved' sú to veci, ktoré patria do stredoveku!“ a nakoniec si vybral jeden z troch návrhov. Počas generálnych audiencií nadväzoval dialóg s veriacimi a rozprával o bežných veciach zo života. Albino Luciani bol pokorným a poníženým pápežom, ktorý si všetkých získaval svojim úsmevom a ľudským prístupom. Papanews, Im

Blahoprajný telegram novým členom vatikánskej stráže

Vatikán (2. októbra, RV) – Vatikánsky štátny sekretár Tarcisio Bertone v mene pápeža Benedikta XVI. zaslal blahoprajný telegram osemnástim novým členom vatikánskej stráže pri príležitosti ich slávnostnej prisahy, ktorá sa uskutočnila 30. septembra. Želá im najmä odhodlanosť vo viere a lásku k Cirkvi v ich každodennej službe. Uistil ich o tom, že Svätý Otec vyprosuje pre každého z nich materinskú ochranu Panny Márie a ich nebeského patrona archanjela Michala, aby dobre zastávali svoju prácu, ktorou nasledujú dlhoročnú tradíciu v službe Vatikánu. -sg-

Svätý Otec blahoželá novému rumunskému pravoslávne patriarchovi

Vatikán (1. októbra, RV) – Svätý Otec zaslal pozdrav novému patriarchovi Rumunskej pravoslávnej cirkvi Danielovi, ktorý bol v nedeľu v Bukurešti slávnostne intronizovaný. Benedikt XVI. mu prostredníctvom delegácie pod vedením predsedu Pápežskej rady pre napomáhanie jednoty kresťanov kardinála Waltera Kaspera zablahoželal k novému poslaniu a uistil ho o svojich modlitbách. Zároveň mu daroval vzácny kalich ako symbol hľadania plnej jednoty. Voľba patriarchu sa uskutočnila 12. septembra. Jeden z najmladších pravoslávnych biskupov v krajine je známy svojím pozitívnym postojom k ekumenizmu. K pravoslávnej cirkvi sa hlási približne 87% obyvateľov Rumunska. -dj-

Vatikánsky denník L'Osservatore Romano, má nového riaditeľa

Pápež Benedikt XVI. 29.9. menoval nového riaditeľa oficiálneho Vatikánskeho denníka, L'Osservatore Romano. Stal sa ním 55-ročný Giovanni Maria Vian. Zároveň menoval aj zástupcu riaditeľa, ktorým sa stal vatikanista agentúry Asca, Carlo Di Cicco.

Nový riaditeľ L'Osservatore Romano je riadnym profesorom Patristickej filológie na Rímskej univerzite La Sapienza a docentom na univerzite Vita-Salute San Raffaele v Miláne, kde vyučuje História tradície a kresťanskej identity. Od roku 1999 je členom Pápežského výboru historických vied. Giovanni Maria Vian je v Taliansku známy úvodníkmi v katolíckom denníku „Avvenire“.

ADNKRONOS, Im

Svätý Otec sa poďakoval doterajšiemu riaditeľovi denníka L'Osservatore Romano

Vatikán (2. októbra, RV) – Pápež Benedikt XVI. v utorok zaslal list profesorovi Mariovi Agnesovi, dlhoročnému doterajšiemu riaditeľovi denníka L'Osservatore Romano, ktorého menoval za tzv. „gentiluomo“. Mario Agnes sa tak stal pevným členom pápežskej rodiny. Ako píše hlava Katolíckej cirkvi - išlo o službu s vysokou zodpovednosťou, za ktorú mu chce vyjadriť veľkú vďaku. Svätý Otec vyzdvihol jeho inteligenciu a celé srdce, ktoré vkladal do vykonávania svojej funkcie, tak ako to povedal svojho času aj pápež Ján Pavol II. v jednom z jeho listov v marci roku 1985. Podčiarkol v ňom „vysokú profesionalitu a dôsledný kresťanský prístup, lásku k Cirkvi a príkladnú vernosť Magistériu“. Mário Agnes bol tiež diecéznym predsedom organizácie „Azione Cattolica“ a živým a stimulujuúcim hlasom katolíckych študentov.

Ako uviedol v liste Svätý Otec, Mario Agnes stál vždy na strane obrany ľudského života a svojou angažovanosťou v laických združeniach výrazne prispieval k formácii mladých ľudí k demokracii. Za pápeža Pavla VI. pôsobil vo vydavateľskej spoločnosti novín „Avvenire“, ktoré v tých rokoch začali s tradíciou prezentovania rozmanitých tém z cirkevného, kultúrneho a tiež politického života Talianska. Neskôr mu pápež Ján Pavol II. zveril vedenie denníka „L'Osservatore Romano“. List ukončil Benedikt XVI. ocenením mnohých náročných a namáhavých služieb, ktoré Mario Agnes počas rokov úspešne zvládal a uistil ho o svojej modlitbe k Pánovi, aby ho posilňoval

vo všetkých ďalších aktivitách, ktoré bude robiť v duchu lásky a služby Cirkvi. Spolu so svojim apoštolským požehnaním ho Svätý Otec zveril ho do ochrany Panny Márie a osobitne sv. Petra, ktorého nástupcom venoval svoje mnohoročné dielo.

-sg-

Svetoví astronómovia v Ríme o formovaní a vývoji diskových galaxií

Taliansko (4. októbra, RV/CNS) – Vatikánske observatórium v týchto dňoch hostí špičkových svetových astronómov v rámci konferencie o formovaní a vývoji diskových galaxií, za účelom lepšieho poznania prirodzenosti vesmíru. Viac ako 200 účastníkov z 26 krajín od 1. do 5. októbra zdieľa nové poznatky a objavy, ktoré sa udiali od posledného podobného podujatia v roku 2000. Ako uviedol riaditeľ observatória, jezuitský páter José Funes, tohtoročná konferencia pritiahla pozornosť najlepších odborníkov, pretože „Vatikánske observatórium je prestížnou inštitúciou a Svätá stolica je na tomto astronomickom poli veľmi dobre zapísaná“. Vedci dúfajú, že získanie jasnejšieho obrazu o vývoji blízkych galaxií prispeje k odhaleniu tajomstiev o charaktere tých vzdialenejších.

-dj-

V Bazilike sv. Petra predstavia hudobné dielo, omšu venovanú pápežovi Benediktovi XVI.

Prešlo už niekoľko storočí, od čias Antona Brucknera, keď nebola zložená žiadna omša venovaná pápežovi. Až aktuálnemu nástupcovi sv. Petra, Benediktovi XVI., venoval hudobné dielo svetovo známy organista Wolfgang Seifen. Jeho symfonický projekt s názvom Tu es Petrus (Ty si Peter) mal premiéru v apríli tohto roku v Berlíne pri príležitosti 80-tich narodenín Benedikta XVI.. Okrem iných hostí sa premiéry zúčastnila aj nemecká kancelárka Angela Merkelová.

V stredu 10. októbra si toto dielo budú môcť po prvý raz vypočuť aj návštevníci Baziliky sv. Petra. Missu Solemnis Tu es Petrus pre chór, orchester a organ predvedie 240 hudobníkov, medzi nimi študentský filharmonický orchester a chór z Humboldtovej univerzity v Berlíne. Corriere della Sera Im

Sv. Terézia z Lisieux: „Láska zahŕňa všetky povolania“

Vatikán (1. októbra, RV) - Každý kresťan nech je „misionárom tam, kde žije“ tak, ako to robila sv. Terézia z Lisieux, ktorá – hoci nikdy neopustila Karmel - žila „svojím spôsobom autentického misijného ducha“, dávajúc svetu „novú duchovnú cestu“. Tieto slová napísal pápež Benedikt XVI. v liste, adresovanom kardinálovi Ivanovi Diasovi, prefektovi Kongregácie pre evanjelizáciu národov, pri príležitosti Misijného roka vo Francúzsku a 80. výročia vyhlásenia sv. Terézie z Lisieux za patrónku misií spolu so sv. Františkom Xaverským.

1. október je dňom liturgickej spomienky na túto sväticu, ktorá zomrela vo veku 24 rokov a zanechala po sebe svedectvo radikálnej lásky ku Kristovi a k Cirkvi. Ako o nej v rozhovore pre Vatikánsky rozhlas uviedla sestra Terézia z komunity karmelitánok sv. Terézie v Ríme, túžila mať „povolanie učiteľa, proroka a apoštola“. Zároveň však cítila svoju malosť a chápala, že nedosiahne tieto veľké ideály. Vrhla sa teda do Ježišovho náručia. Tam objavila, že „láska zahŕňa všetky povolania“ a táto myšlienka sa stala hlavným mottom jej konania. -dj-

Vo Fatime bude posvätený nový chrám Nasvätejšej Trojice

Portugalsko (4. októbra, RV) – Dňa 12. októbra bude za prítomnosti vatikánskeho štátneho sekretára kardinála Tarcisia Bertoneho vo Fatime posvätený nový chrám Najsvätejšej Trojice. Zaujímavosťou je, že katolícky kostol, ktorého výstavba stála 70 miliónov eur, projektoval grécky architekt pravoslávneho vierovyznania Alexandros Tombazis. Umelecká výzdoba je dielom otca Ivana Rupnika, ktorý je aj autorom výzdoby kaplnky Redemptoris Mater v apoštolskom paláci Svätej stolice. V chráme sa nachádzajú sochy Jána Pavla II., Pavla VI., Pia XII. a biskupa Josého Alvesa Correiu da Silvu. -dj-

List Benedikta XVI. pri príležitosti 90. výročia mariánskych zjavení vo Fatime

Vatikán (3. októbra, RV/Zenit) – Pápež Benedikt XVI. napísal list štátnemu sekretárovi kardinálovi Tarcisiovi Bertoneho, ako svojmu vyslancovi, pri príležitosti osláv 90. výročia zjavení Panny Márie vo Fatime.

Vyjadril v ňom túžbu, aby pútnikom návšteva svätého miesta pomohla „uchovať si v duši zmysel pre každodenné milosrdenstvo“. Svätý Otec dúfa, že oslavy vo Fatime povedú k „obnoveniu duchovného života a k svedectvu viery“. Kardinál Bertone vycestuje do Portugalska v dňoch 12.- 13. októbra. -zš-

Zázračné uzdravenie na príhovor blahoslavennej Matky Terezy, môže viesť k jej svätorečeniu

Blahoslavená Matka Tereza z Kalkaty by mohla byť svätorečená, ak Vatikán uzná zázračné uzdravenie saleziánskeho kňaza ku ktorému došlo podľa jeho slov na 10. výročie jej smrti. Páter V. M. Thomas, ktorý trpel močovými kameňmi tvrdí, že bol uzdravený na príhovor Matky Terezy. Lekári v správe potvrdili, že kňaz mal močový kameň s priemerom 13 milimetrov a mal sa podrobiť chirurgickému zákroku. Kameň však zmizol „nevysvetliteľným“ spôsobom po tom, ako páter Thomas celebroid svätú omšu a modlil sa k Matke Tereze, a to 5. septembra, na výročie jej smrti.

Páter Thomas, ktorý má 56 rokov a žije v Guwahati na severovýchode Indie, spolupracoval s Matkou Terezou až do jej smrti v roku 1997. „V roku 1980, ako riaditeľ saleziánskej školy som pomáhal Matke Tereze otvoriť v meste dom pre opustené deti. Pamätám si, že mi neustále hovorila: „chudobných máme milovať a slúžiť im zo všetkých síl“. Jej príklad a charisma nás neustále vedú „v našej práci a poslaní v spoločnosti“. Aj podľa Mons. Thomasa Menampampila, arcibiskupa Guwahati, uzdravenie kňaza „nie je možné vysvetliť ľudsky, či vedecky“. Zenit Im

V Ríme sa koná Medzinárodné mariologické sympóziu

Taliansko (4. októbra, RV) – „Musíme skúmať spôsoby, akými hovoriť o Panne Márii, aby sme podporovali dialóg medzi kresťanmi,“ uviedol to Silvano Maggiani, ktorý stojí na čele Pápežskej teologickej fakulty Marianum, pri príležitosti Medzinárodného mariologického sympózia, ktoré sa v týchto dňoch koná v Ríme. Jeho základnou témou je motto „Mária v ekumenickom dialógu na Západe“. Ako upresnil otec Maggiani, podujatie je organizované „s úmyslom zväziť problémy, týkajúce sa prijatia výskumu, existujúceho v katolíckych kruhoch a definovať nové horizonty výskumu, týkajúceho sa učenia o Panne Márii spôsobom, ktorý podporuje dialóg medzi kresťanmi“. -dj-

Kardinál Martino: „Demokracia bez hodnôt ubližuje spoločnosti“

Ekvádor (1. októbra, RV/Zenit) – „Demokracia bez hodnôt, vrátane úsilia bojovať proti chudobe, v podstate ubližuje spoločnosti,“ uviedol predseda Pápežskej rady pre spravodlivosť a pokoj kardinál Renato Martino pri otvorení Konferencie o sociálnej zodpovednosti vládnucej triedy vo svetle náuky Katolíckej cirkvi a v kontexte politickej štruktúry Latinskej Ameriky, ktorá sa koná v ekvádorskom Quite. V prejave na konferencii zdôraznil, že autentická demokracia nie je iba o dodržiavaní pravidiel, ale je skôr ovocím presvedčenia o hodnotách, ktoré inšpirujú demokratické postupy. Upozornil na nebezpečenstvá a riziká demokracie v podobe „oligarchií, ktoré odmietajú podrobovať otázkam svoju vládu a privilégiá a skupín, ktoré sa vytvárajú okolo moci, zabúdajúcej na slobodu občanov.“ Ako ďalej uviedol, Cirkev pozýva všetkých k nenásilnému prístupu v boji proti chudobe, „bez podpory populárnych demagógií, ktoré sľubujú nespĺniteľné.“

Kardinál Martino je na 12-dňovej návšteve Južnej Ameriky, v rámci ktorej plánuje v Ekvádore, Brazílii a Argentíne predstaviť hlavné témy sociálnej náuky Cirkvi.

-dj-

Kritická situácia rodín v Európe

Španielsko (29. septembra, RV/Fides) – Prezidentka Európskej siete inštitútov starajúcich sa o rodinu, Lola Velarde, v piatok v Barcelone prezentovala tohtoročnú správu o vývoji rodiny v Európe. Od predošlého výskumu, ktorý sa konal minulý rok, sa toho veľa zmenilo, hlavne vstupom dvoch nových krajín do Európskej únie.

Správa upozorňuje predovšetkým na „demografickú zimu“, ktorá posledných dvadsať rokov v únii panuje. Spoločnosť je staršia, s väčším počtom ľudí nad šesťdesiatpäť ako pod štrnásť rokov, pričom v roku 2025 sa očakáva ďalší úpadok populácie. Jednou z najväčších príčin poklesu pôrodnosti je, ako správa uvádza, obrovské množstvo potratov – každý rok viac ako milión detí nedostane možnosť žiť, čo vychádza na jednu interrupciu v každom piatom tehotenstve. Úpadok až dvadsaťdva percent zaznamenali aj manželstvá a ľudia do nich vstupujú oveľa neskôr, v priemere okolo dvadsiateho deviateho roku. Naopak, za monitorované obdobie evidentne vzrástol počet rozvodov, jeden sa vraj uskutoční každých tridsať sekúnd, a takmer dva milióny detí sa každoročne narodí mimo manželského zväzku.

Podľa Lory Velarde sa teda v posledných rokoch „problémy, ktorým rodiny čelia zhoršili a Európa prestáva za rodinu bojovať.“ Organizácia navrhuje nevyhnutné sociálne, ekonomické a kultúrne opatrenia, pomocou ktorých sa kontinent navráti k pôvodnej „rodinnej perspektíve“.

-zš-

Španielsko sa pripravuje na proces blahorečenia 500 mučeníkov

Taliansko (3. októbra, RV) – Pri príležitosti blahorečenia 498 španielskych mučeníkov XX. storočia, ktoré sa uskutoční 28. októbra v Ríme, zorganizovala Konferencia biskupov Španielska akademické stretnutie na tému Storočie mučeníkov a náboženského prenasledovania v Španielsku v rokoch 1934 – 1939. Zúčastní sa na ňom aj prof. Andrea Riccardi, zakladateľ Komunity sv. Egídia a tiež autor knihy Storočie mučeníkov a hlavný sekretár Konferencie biskupov Španielska Juan Antonio Martínez, ktorý je tiež autorom knihy „Kto sú a odkiaľ prichádzajú 498 mučeníci XX. storočia v Španielsku“. V posolstve biskupov sa píše, že za životmi mučeníkov sú mnohé tragické okolnosti, ktoré ich priviedli až k smrti: „Proces ich blahorečenia je oslavou Boha, pre vieru, ktorá vyhráva nad svetom a prekonáva temnoty dejín či viny ľudstva. Mučeníci oslávili Boha svojim životom a svojou smrťou a pre ostatných sa stali symbolom lásky, odpustenia a pokoja. V spojení ich krvi a krvi Krista predznamenávajú vykúpenie a Božskú budúcnosť, istotne tú najlepšiu pre každého človeka a aj pre ľudstvo.“

479 španielskych mučeníkov bolo blahorečených počas jedenástich slávností od roku 1987 a 11 z nich je už svätých. Každý z prípadov bol študovaný osobitne a veľmi pozorne počas mnohých rokov: „Ide o mučeníkov z rôznych oblastí Španielska, sú medzi nimi biskupi z Cuenca a z Ciudad Real, ďalej mnohí kňazi, rehoľníci aj laici. Ide o mužov a ženy viery, modlitby, oddaných Eucharistii a Preblahoslavenej Panne Márii a nakoľko to len bolo v ich silách tak sa dokonca aj vo väzení snažili zúčastňovať sa na svätej omši, modlili sa ruženec, boli apoštolmi a najmä odvážnymi svedkami viery.“

Ako v odkaze uzatvárajú biskupi, „mučeníctvo je tým najskutočnejším znakom Cirkvi v Ježišovi Kristovi, Cirkvi formovanej ľuďmi, ktorí sú krehkí a hriešni, ale napriek tomu dokážu svedčiť o svojej viere silno a svedčia o bezvýhradnej láske k Ježišovi Kristovi až na smrť“. V závere biskupi vyzvali všetkých, aby sa na slávnosť blahorečenia dobre pripravili, lebo to bude nový a významný stimul pre obnovu kresťanského života v krajine. „Mučeníci“, píše sa v posolstve, „sú najväčšími svedkami tej pravdy, ktorá nás oslobodzuje.“

-sg-

Katolíci v USA budú sláviť Nedeľu úcty k životu

USA (2. október, RV/CNS) – Kardinál Justin Rigali, predseda Výboru pre aktivity, zamerané na ochranu života pri Konferencii biskupov USA, vyzval katolíkov a všetkých ľudí dobrej vôle, aby sa stali svedkami pravdy v oblasti ochrany dôstojnosti a práva na život každej ľudskej bytosti. Vo svojom príhovore pri príležitosti Nedeľe úcty k životu, ktorú slávia katolícke farnosti v Spojených štátoch vždy v prvú októbrovú nedeľu, upozornil na „rozsiahlly zmätok v ľudských postojoch k životu, vzhľadom na výskum kmeňových buniek embryí, potraty či eutanáziu“. Citujúc z Dohovoru o právach dieťaťa kardinál uviedol, že „prirodzená dôstojnosť a neodňateľné práva všetkých ľudí sú základom slobody, spravodlivosti a pokoja vo svete. Právo na život je viac než len náboženským záujmom.“ -zš-

Sekretár Svätej stolice pre vzťahy so štátmi vystúpil na pôde OSN

USA (2. októbra, RV) – V pondelok sa na pôde OSN uskutočnila všeobecná diskusia v rámci 62. stretnutia jej Generálneho zhromaždenia. S prejavom vystúpil aj sekretár Svätej stolice pre vzťahy so štátmi Mons. Dominique Mamberti (na snímke). Vo svojom príhovore sa dotkol niekoľkých oblastí fungovania OSN počas uplynulého obdobia. Poukázal na to, že „preambula Charty tejto inštitúcie sa odvoláva na základné práva a dôstojnosť ľudskej osoby, používa slovo „viera“ a vzťahuje ho na dialóg a spoluprácu medzi národmi“. To podľa arcibiskupových slov potvrdzuje, že „existuje univerzálna a transcendentná pravda o človeku a jeho neporušiteľnej dôstojnosti, ktorá má nielen prednosť pred politickou aktivitou, ale ju dokonca určuje, takže ju žiadna ideológia moci nesmie obmedzovať.“

Pokiaľ ide o mier a bezpečnosť, Mons. Mamberti zdôraznil potrebu obnoviť skutočnú hodnotu a uplatňovanie dohody o zákaze testovania jadrových zbraní. OSN podľa neho musí urobiť kroky aj v oblasti kontroly konvenčných zbraní a bojovať proti nelegálnemu obchodu v tejto ob-

lasti. Svätá stolica má záujem na vytvorení tímu odborníkov – mediátorov v rámci Sekcie politických záležitostí OSN, ktorí by boli prospešní pri prevencii národných a medzinárodných konfliktov a pri ich riešení.

Ako uviedol vatikánsky sekretár pre vzťahy so štátmi, „mnohé problémy dneška, pripisované kultúrnym a náboženským odlišnostiam, majú svoj pôvod v ekonomickej a sociálnej nespravodlivosti“. Zdôraznil slová pápeža Pavla VI., ktorý pred štyridsiatimi rokmi v encyklike *Populorum Progressio* uviedol, že „rozvoj je novým pomenovaním pokoja“. Mons. Mamberti sa v záverečnej časti svojho prejavu dotkol pálčivej otázky rešpektu voči ľudskému životu a zdôraznil, že toto základné právo musí byť rešpektované od počatia až po prirodzenú smrť: „Je potrebné zastaviť a zvrátiť kultúru smrti, podporovanú niektorými spoločenskými a právnymi štruktúrami, ktoré sa snažia ničiť život pod rúškom medicínskej alebo sociálnej služby. V tomto zmysle by aj zrušenie trestu smrti malo byť vnímané ako krok smerom k plnému rešpektu voči ľudskému životu.“

-dj-/ snímka internet

Kresťania vo Svätej zemi „živé kamene Cirkvi“

Svätá zem (3. októbra, RV) – Smutnú, no zároveň dôraznú výzvu predniesol v utorok Mons. Elias Chacour, arcibiskup grécko-melchitských katolíkov v Akku, okrem iného trikrát nominovaný na Nobelovu cenu za mier, keď v Westminsterskej katedrále v Londýne prosil o mier medzi obyvateľmi Svätej zeme. Pri príležitosti 60. výročia založenia organizácie „Pomoc Cirkvi v núdzi“ tam celebrol svätú omšu a počas homílie podčiarkol, že práve „kresťania vo Svätej zemi sú priamymi potomkami prvých ľudí, ktorí prijali Dobrú zvesť. „Moji praotcovia ako prví počúvali Ježiša a zostali očarení jeho slovami. Stojím tu teraz pred vami a prosím vás o vaše priateľstvo. Vykonajte si púť a prídte nás navštíviť a spoznať. Je dôležité navštíviť svätyne z kameňov, avšak oveľa dôležitejšie sú „živé kamene“, ktorými sú kresťania a kresťanské komunity vo Svätej zemi,“ povedal Mons. Chacour.

Arcibiskup so smútkom pripomenul, že kresťania v Izraeli sú na pokraji vyhynutia. Mnohí emigrujú kvôli tragickým sociálnym a ekonomickým podmienkam a náboženským nepokojom. Napríklad ešte pred 60 rokmi tvorili 60 percent populácie Betlehema kresťania. Dnes už ich je len 10 percent.

-Pr-

Minister obrany udelil medailu vojenskému biskupovi

Minister obrany Slovenskej republiky František Kašický v utorok 3. októbra 2007 prijal spišského diecézneho biskupa Mons. Františka Tondru, predsedu Konferencie biskupov Slovenska, a ordinára ozbrojených síl a ozbrojených zborov Slovenskej republiky Mons. Františka Rábeka. Cieľom stretnutia bolo informovanie o prijatí ministra obrany u pápeža Benedikta XVI. počas jeho minulotýždňovej oficiálnej návštevy vo Vatikáne. Kašický vyjadril veľké potešenie z návštevy a zo stretnutia so Svätým otcom vo Vatikáne a priblížil, ako v spoločnom rozhovore ubezpečil Svätého otca, že otázkam duchovnej služby a spolupráce s ňou sa venuje v Ozbrojených silách SR veľká pozornosť. Kašický taktiež informoval Mons. Tondru o priebehu návštevy u sekretára Svätej stolice pre vzťahy so štátmi arcibiskupa Mons. Dominiqua Mambertiho. Vysoko ocenil vojenského ordinára Mons. Rábeka, ktorý sa významnou mierou podieľa na spolupráci a zároveň vyzdvihol aj prácu celého Ordinariátu OS a OZ SR. Počas stretnutia minister obrany využil možnosť a ocenil Mons. Františka Rábeka pamätnou medailou ministra obrany Slovenskej republiky III. stupňa za spoluprácu medzi Ordinariátom ozbrojených síl a ozbrojených zborov SR a Ministerstvom obrany SR a za prípravu prijatia ministra obrany SR u pápeža Benedikta XVI. **Tibor Ujlacký**

Problém katolíckych médií nie sú peniaze, ale často neprofesionalita

V dňoch od 1. do 6. októbra 2007, prebieha v Marianke pri Bratislave Medzinárodný seminár manažmentu spoločenskej komunikácie, na ktorom sa zúčastnili hovorcovia biskupských konferencií a riaditelia tlačových stredísk z ôsmich krajín strednej a východnej Európy a bývalého Sovietskeho zväzu. Seminár, ktorý organizuje Katolícka mediálna rada (CAMECO), je zameraný na strategické plánovanie.

„Cieľom stretnutia je snaha o analýzu súčasnej situácie. Spoločne rozvíjame víziu a hovoríme o tom, kde sa teraz nachádzame a kam smerujeme. Myslím si, že stretnúť sa s katolíckymi novinármi z rozličných krajín je príležitosť, ako získať nové skúsenosti a pohľady,“ uviedla pre TK KBS Sofia Jannush, ktorá je v Katolíckej mediálnej rade zodpovedná za krajiny strednej a východnej Európy, bývalého Sovietskeho zväzu a Áziu. CAMECO ponúka poradenstvo mediálnym partnerom nielen z týchto krajín, ale aj z Afriky, Latinskej Ameriky, Blízkeho Východu a Pacifiku. „Pripravujeme pre nich rôzne školenia a kurzy, ako je napríklad tento, ex-

pertízy a kontakty s ľuďmi z celého sveta,“ vysvetľuje Jannush. CAMECO podporuje výskum, profesionálne zručnosti, posilňuje prítomnosť Cirkvi v médiách a ponúka výmenu skúseností medzi spoločenstvami, rozvoj ideí pre dlhodobé samostatné mediálne iniciatívy, posilňuje spoluprácu Cirkvi a mediálnych spoločností a má blízky vzťah s radami pre spoločenské komunikačné prostriedky pri konferenciách biskupov.

„Média dnes ovplyvňujú životy ľudí a my sa pýtame, ako ich využíva Cirkev. Naši partneri, ktorí nás žiadajú o pomoc, si na začiatku často myslia, že ich problém spočíva v nedostatku peňazí, ľudí a vybavenia. Za tie roky som sa presvedčila o tom, že skutočný problém spočíva viac v profesionalite práce, nielen z pohľadu žurnalistiky, ale aj z pohľadu organizovania, v manažmente a riadení a samozrejme v samotnom koncepte,“ pokračuje nemecká novinárka Jannush, podľa ktorej je jednou z najväčších priorít CAMECO manažment. Dvanásť účastníci z Bieloruska, Litvy, Lotyšska, Ruska, Rumunska, Ukrajiny, Slovinska a Srbska sa na Slovensku stretli, aby si mohli vymeniť skúsenosti. „Chodím do rôznych krajín, kde spoločne s partnermi skúmam konkrétne problémy, slabosti ale aj prednosti mediálnych projektov, a na základe výsledkov sa snažime vytvoriť stratégiu,“ dodáva Jannush, ktorá na záver prezradila, že jej veľkým snom je, aby raz ľudia, ktorí sa zúčastňujú na tomto seminári boli v budúcnosti sami schopní pripravovať podobné školenia a kurzy. **-ej-**

V Bratislave zasadala Subkomisia pre bioetiku KBS

V sobotu 29. septembra 2007 v Bratislave sa uskutočnilo riadne zasadnutie teologickej komisie – Subkomisie pre bioetiku KBS pod vedením jej predsedu Mons. Františka Tondru. Na začiatku stretnutia si prítomní vypočuli aktuálne informácie zo života Cirkvi, ktoré sa týkajú práce TK SpB KBS. Komisia sa zaoberala billboardovou kampaňou proti interrupciám, jej vplyvom na spoločnosť, vhodnosťou formy a samotným prínosom. Prítomní sa stotožnili so stanoviskom predsedu KBS Mons. Tondru k sexuálnej výchove na školách. Po prednáške Antona Solčianskeho o vplyve okultizmu, paramedicinálnych praktikách a liečiteľstve na duchovné zdravie sa komisia venovala hlavne tvorbe programu zasadnutí TK SpB KBS na nové obdobie aj v súvislosti s pripravovaným pastoračným plánom KBS, metódami práce, komunikáciou s verejnosťou v oblasti bioetiky atď. Veľkú pozornosť venovala aj otázke dopadu činnosti TK SpB KBS na semináre, teologické fakulty, vzdelávanie kňazov a seminaristov a širokej verejnosti. Nasledujúce zasadnutie sa uskutoční v novembri. **Daniel Dian**

Vladyka Babjak posvätil nový chrám v Topoľovke

Prešovská eparchia má ďalší nový chrám. V nedeľu 30. septembra prešovský eparcha vladyka Ján Babjak posvätil novopostavený Chrám Narodenia Presvätej Bohorodičky v Topoľovke, ktorá je filiálnou obcou farnosti Štefanovce v protopresbyteráte Vranov nad Topľou – mesto. Privítal ho starosta obce Štefan Ladičkovský slovami „vítam vás na tomto svätom vrchu“, pretože chrám stojí na vyvýšenom mieste, kde sa nachádza aj rímskokatolícky chrám, Dom nádeje a cintorín. Privítal ho aj domáci duchovný otec Slavomír Palfi. „Kto seje štedro, štedro bude aj žať“, zaznelo v liturgickom čítaní z 2. listu Korint'anom. „Boh sa nedá predbehnúť v štedrosti“, povedal v homílii vladyka. „Vy ste boli štedrý pri stavbe tohto chrámu, aj Boh vás štedro odmení. Boh dáva človeku nekonečne viac, ako môže dať človek Bohu, lebo Boh nás odmeňuje večnosťou. Tu, v tomto chráme, je ubytovaný Boh, ktorý vás bude požehnávať cez kňaza, ktorý vám ohlasuje Božie slovo a udeľuje sviatosti. Tu sa od Boha môžete učiť múdrosti života. Boh však chce prebývať aj vo vašom vnútri a vo vašom živote. Pamätajte na to stále, keď vstúpite do tohto chrámu,“ povzbudil prítomných vladyka Babjak. Gréckokatolícki veriaci začali nový chrám stavať v roku 2004 za predchádzajúceho duchovného otca Juraja Červeného. Ale už v roku 2003 pápež Ján Pavol II. posvätil jeho základný kameň.

Eubomír Petřík

Otvorenie akademického roku 2007/2008 na Gréckokatolíckej teologickej fakulte v Prešove

V pondelok 1. októbra sa na Gréckokatolíckej teologickej fakulte v Prešove (GTF PU) konala slávnostná imatrikulácia študentov prvého ročníka a slávnostné otvorenie akademického roka 2007/2008. Otvorenie bolo spojené so slávením archijerejskej svätej liturgie, ktorú v Kaplnke Najsvätejšej Trojice v Gréckokatolíckom kňazskom seminári bl. biskupa P. P. Gojdiča v Prešove celebroidal prešovský eparcha a veľký kancelár GTF PU vladyka Ján Babjak. Koncelebroval aj nový dekan fakulty Peter Šturák, rektor Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka v Spišskom Podhradí Jozef Jarab a ďalší kňazi. Celú akademickú obec vladyka zveril pod mocnú ochranu Presvätej Bohorodičky, ktorú si veriaci v pondelok pripomínali. „Všetci túžime po šťastí a pritom sa oň často sami oberáme,“ zdôraznil tragický paradox modernej doby vladyka, ktorý všetkým pripomenul potrebu mať správne usporiadaný rebríček hodnôt, aby nám v živote neunikalo to najdôležitejšie. Študentov pozval

k systematickému štúdiu a pedagógov povzbudil, aby sa pokúsili prednášať ešte pútavejšie a tak zatriktívni vyučovany predmet.

Počas slávnostnej imatrikulácie v aule kňazského seminára sa seminaristom a študentom, ako aj pedagógom a pracovníkom fakulty, prihovril prvý prorektor Prešovskej univerzity (PU) Peter Kónya, ktorý okrem iného vyzdvihol dôležitosť teologickeho štúdia a ostatných študijných programov na teologických fakultách v súčasnosti, keď sme svedkami dehonestovania tradičných kresťanských hodnôt. Neopomenul ani skutočnosť, že z fakúlt PU je GTF najstaršou inštitúciou, nakoľko je pokračovateľkou Teologickej akadémie, ktorá začala svoju pôsobnosť v roku 1880. Dekan GTF PU Peter Šturák vo svojom príhovore zdôraznil potrebu rozvíjať „teologickosť“ štúdia na fakulte, ale zároveň nutnosť vedieť promptne reagovať na súčasné výzvy života spoločnosti. Ako jednu z priorit zdôraznil aj kvalitu vzdelávacieho procesu. Z celkového počtu prihlásených 524 uchádzačov bolo prijatých a na štúdium sa zapísalo 136 študentov denného a 144 študentov externého štúdia, spolu 280 študentov. Fakulta tak má v tomto akademickom roku 820 študentov, z ktorých je 21 doktorandov. Počas akademickej slávnosti prešovský eparcha zároveň pedagógom fakulty odovzdal dekréty „Missio canonica“ a „Veniam docendi“, ktoré sú potrebné k vyučovaniu na teologickej fakulte.

Eubomír Petřík

V Spolku sv. Vojtecha znela poézia nedevalvovaného slova

TRNAVA 28. septembra (TK KBS) - Už 6 rokov pôsobí v Trnave Literárny klub Bernolák, ktorý pravidelne organizuje na pôde Spolku sv. Vojtecha (SSV) obľúbené literárne kaviarne. Vo štvrtok 27. septembra podvečer v historickej sále SSV sa početnému publiku predstavili dve autorky básnických zbierok, ktoré svojimi dielami obohatili súčasnú kresťanskú poéziu.

Verše Zlaty Matlákovéj zo zbierky „Nečakané veci“ a Evy Fordinálovej z básnickej zbierky „Chystám ti miesto“ ponúkajú obdivovateľom poetického slova tradičný slovenský verš, ale tiež hlas ľudského vnútra. Ocenila to aj herečka trnavského divadla Jána Palárika Dagmar Bruckmayerová, ktorá predniesla prítomnému publiku časť z veršov a ocenila ich bezprostrednosť. Kvality oboch autoriek, pôsobiacich aj v Hnutí kresťanských pedagógov Slovenska, vysoko ohodnotil tiež renomovaný slovenský básnik Teodor Krížka, ktorého upútali hĺbky myšlienok oboch autoriek a vyzdvihol tiež výpovednú hodnotu ich slov, ktoré v súčasnej, často pokryvnej dobe nám začínajú chýbať. Ako poznamenal, ich poézia je opakom devalvácie slova.

Jozef Polešenský

FESTA 2007: 14 000 hodín pre život

V Poprade v sobotu 29. septembra vyvrcholil dobrovoľnícky projekt Festa 2007. Vyše dvetisíc dobrovoľníkov zo saleziánskych stredísk zaplnilo ulice, sídliská, ihriská, nemocnicu, aby ponúkli pomocnú ruku, tak ako sa o to usilovali v rámci celého projektu už pol roka vo svojom najbližšom okolí. Počas prípravnej polročnej fázy projektu spolu odpracovali takmer 8000 dobrovoľníckych hodín v prospech rodín, chudobných, detí, životného prostredia a misií. V sobotu k nim pridali ďalších viac než 6000 hodín - pomáhali pri stavbe gréckokatolíckeho kostola, natierali ploty a upravovali areály škôl, hrali sa s deťmi na sídliskách, navštívili chorých v nemocnici, sadili stromčeky, umývali výklady na obchodoch a predovšetkým v meste rozdávali svojou prítomnosťou dobrú náladu a radosť zo života. Mladých prišiel na pódium Festy v popradskej hale ARÉNA osobne pozdraviť aj spišský pomocný biskup Mons. Štefan Sečka, ktorý sa priznal, že navštívil webovú stránku Festy a ocenil, že títo mladí ľudia sa vedú vložiť do služby druhým vo forme dobrovoľníctva. Čestný hosť podujatia člen Európskej komisie zodpovedný za vzdelávanie, odbornú prípravu, kultúru a mládež Ján Figel' zasa povzbudil mladých, aby sa usilovali budovať spoločnosť nielen toleranciou, ale aby pridali aj čosi viac – solidaritu, lásku k tým druhým, a to najmä vo svojom najbližšom okolí, v rodinách. „Je rozdiel medzi ži a nechaj žiť a ži a pomáhaj žiť. Prajem vám, aby ste znásobili to, čo v sebe máte,“ odkázal mladým komisár Figel'.

Koncerty gospelových hudobných skupín Saleziáni, New Project a poľskej rockovej kapely

Leaf sa striedali s programom, ktorý si pripravili mladí ľudia vo svojich strediskách. Jediným bodom programu bol koncert Festa zboru, ktorý tvoria „tie ‚najvyspievanejšie‘ hlasy zo všetkých slovenských saleziánskych stredísk“. Tak zbor, ktorý divákov zaujal skvelým spevom, nasadením a tanečnými variáciami, predstavila jeho dirigentka Veronika Sumbálová. Vrcholom programu bola slávnostná svätá omša, ktorú celebroidal don Štefan Turanský, provinciál saleziánov na Slovensku. Vyzval mladých ľudí aj naďalej žiť svoj život zodpovedne a pripomenul myšlienku Jána Pavla II., aby využili svoj potenciál vo veľkodušnosti a v službe. Sústredené a rozžiarené tváre účastníkov Festy 2007 svedčili o tom, že projekt síce končí, ale nekončí ich úsilie podať pomocnú ruku životu.

Animátori misijných prázdnin na po-misijnom hodnotiacom stretnutí v Lokci na Orave

Na po-misijnom stretnutí sa od piatku 28. do nedele 30. septembra zišlo 24 animátorov misijných prázdnin (MP) v Lokci na hornej Orave. Pripravili ho s cieľom zhodnotiť MP, ktoré sa uskutočnili počas tohtoročného leta. Trojdňový program začal svätou omšou, ktorú celebroidal páter Pavol Hudák, pokračovali večerné aktivity a modlitba. V sobotu sa v dvoch praktických blokoch animátori venovali osobnému vzťahu k MP, plusom, mínusom tohtoročných MP a spätnej väzbe od účastníkov. V ďalšom programe si animátori vypočuli myšlienky vízie MP od pátra Ľudovíta Feju, ktorý je v rámci misijnej Spoločnosti Božieho Slova (SVD) poverený vedením MP pre ďalšie roky. V sobotnom programe sa prítomní mohli zúčastniť svätej omše, spoločných diskusií a debaty o návrhoch pátra Ľudovíta, modlitby misijného ruženca v uliciach Lokce a večerného programu s modlitbami a adoráciou. Stretnutie vyvrcholilo nedeľnou liturgiou.

MP, ktoré začali v roku 1996, sú projektom pre stredoškolskú mládež. Organizujú ich misiónari verbisti SVD spolu s misijnou kongregáciou Sestier služobníc Ducha Svätého, ďalšími misijnými rehoľami a mladými animátormi – zväčša vysokoškolákmi. Majú tri stupne – Štart, Repete a Priateľ. Absolvovalo ich už vyše 1500 mladých ľudí. Bližšie informácie o nich môžu záujemcovia nájsť na internetovej stránke www.misijneprazdniny.svd.sk.

Michal Lipiak

+ Zomrel Peter Sekáč kňaz bratislavsko-trnavskej diecézy

V nedeľu 30. septembra 2007 zomrel Peter Sekáč, kňaz bratislavsko-trnavskej diecézy. Do večnosti odišiel náhle vo veku 45 rokov.

Posledná rozlúčka so zosnulým bude v pondelok 8. októbra o 10.00 hod. v kostole sv. Vincenta de Paul v Bratislave - Ružinov.

ThLic. Peter Sekáč sa narodil 17.8.1962 v Bratislave. Kňazskú vysviacku prijal 31.10.1992.

Pôsobiská: kaplán: 1992 Senica, 1993 Zlaté Moravce, 1994 Malacky, administrátor: 1995 Banská Belá, 2005 Žemberovce, 2006 Plavecký Mikuláš.

akademickom Veni Sancte mnohým študentom, profesorom a kňazom, medzi ktorými nechýbal zakladateľ UPC v Bratislave a jeho predchodca páter Milan Bubák. TK KBS prezradil, že odísť pre neho nebolo ľahké: „UPC pre mňa znamená strašne veľa, kus života, ktorý som tu strávil. Odísť pre mňa bolo strašne ťažké, lebo UPC je o vzťahoch. S mladými ľuďmi sa veľmi ľahko vytvárajú vzťahy. Dajú aj dušu na dlani a to si musíme vážiť.“

Nový duchovný pastier všetkých prítomných ubezpečil, že chce pokračovať v začatom diele, a či bude potrebné priniesť niečo nové, ukáže čas. „Mojím cieľom je napomáhať tomu, aby toto spoločenstvo bolo živým spoločenstvom. Je potrebné, aby študenti mohli naozaj začuť rodinu, aby tu boli vždy prijatí a aby sme túto rodinu rozširovali,“ uviedol otec Štefanec, ktorý novú službu na pôde Univerzitného pastoračného centra prijal ako veľkú výzvu. Páter Bubák na záver predstavil nových kňazov Stanislava Krajňáka a Mareka Vaňuša, ktorí tento rok začali v UPC pôsobiť. Po bohoslužbe nasledoval kultúrno-zábavný program. V nedeľu 7. októbra oslávi bratislavské Univerzitné pastoračné centrum 10. narodeniny.

-ej-/ snímka -šf-

Veni Sancte v novootvorenom UPC Štefana Moyses v Banskej Bystrici

Pri príležitosti začínajúceho školského roku 2007/2008 v stredu 3. októbra slávnostnej svätej omši v novootvorených priestoroch univerzitného pastoračného centra v Banskej Bystrici predsedal pomocný biskup Banskobystrickej diecézy Mons. Tomáš Galis. Počas slávnostnej sv. omše študenti spolu s otcom biskupom a duchovným správcom pastoračného centra Petrom Sabolom prosili Boha o požehnanie a potrebné dary Ducha Svätého na prahu začínajúceho akademického roka. Na spoločnej eucharistickej slávnosti sa zúčastnili študenti a pedagógovia. Po bohoslužbe program pokračoval spoločným pohostením – agapé. Zuzana Juhaniaková

Veni Sancte v bratislavskom UPC

„Učme sa pravdivo milovať“ – odznelo vo štvrtok 4. októbra pri príležitosti otvorenia nového akademického roku 2007/2008 v homílii nového duchovného správcu Univerzitného pastoračného centra (UPC) sv. Jozefa Freinademetza v Bratislave Jána Štefaneca. „UPC má byť miestom, ktoré študentom pomôže žiť život čo najplnohodnotnejšie,“ prihovril sa duchovný pastier Štefanec na slávnostnom

Gospelový večer v Trnave

Vo štvrtok 18. októbra sa o 19.00 hod. v Mariánskej sále v Trnave uskutoční XXI. Gospelový večer, ktorý bude naplnený modernou gospelovou muzikou, duchovným slovom a modlitbou chvál. Na stretnutí vystúpia slovenské gospelové skupiny „Out of control“ z Prešova, Michal Kevický z Bratskej jednoty baptistov z Bratislavy a „eSPé“ zo Sliachu. Stretnutie pripravuje trnavské spoločenstvo Kanaán. Vstupné je 50,- SK. **-mv-**

Riaditeľ TK KBS: CSI Lic. Jozef KOVÁČIK, Domáci servis: Eva Janošiková, Grafická úprava a monitoring: Jolana ŠINAJOVÁ, Fotoservis: Mgr. Peter ZIMEN
Adresa: Konferencia biskupov Slovenska, P.O. Box 113, 814 99 Bratislava, Telefón: 02 / 54435 380, Fax: 02 / 54433 292, e-mail: zc@q7.sk; tkkbs@kbs.sk,
Internetová verzia spravodajstva TK KBS - www.tkkbs.sk